СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 93. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 23. квітня, 1925. VOL. XXXIII. No. 93. Jersey City, N. J., Thursday, April 23, 1925. THREE CENTS

Затопленнє великого корабля на океані.

ГАЛИФАКС, Нова Шкотія, 21. квітня. — Недалеко від берегів Нової Шкотії, яких 180 миль на полудневий схід від Галифаксу, коло години чверть по 12-ій в полудне затонув японський паровий тягаровий корабель Райфуку з усею своею залогою, зложеною з 38 людий.

Корабель плив з Філаделфії до Гамбурга, наладований всяким добром, головно пшеницею. Вчора рано він попав в полосу сильної бурі. Великому кораблеви не грозилаби ніяка небезпека, якби не те, що наслідком кидання бурею весь ладунок пшениці звалився на один бік корабля. Від сього корабель похилився в одну сторону, а машини не могли працювати. Він був зданий на ласку й неласку морських филь.

Команда корабля вислала сейчас бездротним телеграфом прозьбу о допомогу, однак сі прозьби не вживали звичайного алярмуючого „Ес-Ов-Ес" („Сейв авр совлз" „спасайте наші душі"), але говорили більше спокійно: „Ми безрадні. Просимо о скору допомогу". Два пасажирські кораблі, які пропливали оподалік, сейчас звернули зі своеї дороги та поспішили на місце, яке було подане в бездротній телеграмі. Пасажирський корабель Гомерик з Гвайт Стар Лайн-и дав загроженому кораблеви телеграму, та гнав, що мало котли не тріскали. Корабель Тосканія, що був трохи дальше, і собі погнав чим скорше на ратунок. Гомерик перший добився до загроженого корабля. Стан Райфуку Мару був гірший, як можна було виносити з його телеграм. Він увесь похилився на один бік. Буря змела вже й побила всі лодки, які спускається в час бурі яко послідну пробу ратунку. Великі филі розбивали корабель далі і не дозваляли наспівшому на ратунок спускати своїх ратункових лодий. Прийшлося Гомерикови стояти на морю і що так сказатиб, зі заложеними руками дивитися, як потапае товариш. Як Тосканія наспіла, вона теж не могла робити нічого більше понад те, що бути безрадним свідком страшної морської трагедії. Гомерик і Тосканія дивилися, як Райфуку похилився дзюбок у воду та потонув у морський гріб. Їм не лишилося нічого инчого, як лишень поїздити по морю, щоби виловити моряків, які могли здержатися на воді мимо бурі та бушуючого виру на місце потонувшого корабля. Та таких моряків не було, і оба кораблі, розіславши бездротні звідомлення, поїхали далі кождий своею дорогою.

Заряд японської лінії в Ню Йорку вислав того самого дня на місце випадку два свої кораблі, стоячі в нюйорськім порті, щоби вони позбирали трупи потоплених моряків, якщо такі будуть пливати на океані.

СТРАЙК НА ВЕЛИКІМ ТУНЕЛЮ.

НЮ ЙОРК, 21. КВІТНЯ. — Нині в полудне застрайкували робітники контракторської фірми Бут енд Флин, заняті при будові великого тунелю для возів, що мае лучити Ню Йорк з Ню Джерзі.

Страйк, на який вийшли всі робітники, яких е понад 200, почався з того, що фірма не хотіла признати робітникам підвишки заплати. Робітники домагалися, щоби їм платити так, як платиться робітникам, які працюють під землею під стисненим воздухом.

ДОС НАСТАЕ НА СВОЮ ПРОГРАМУ ЗМІНИ ПОРЯДКУ НАРАД СЕНАТУ.

НЮ ЙОРК, 21. квітня. — Віцепрезидент Злучених Держав Чарлз Дос виголосив тут перед загальними зборами новинкарської спілки Асовшіейшен Прес промову про потребу зміни правил нарад сенату Злучених Держав. Він казав, що сі правила треба змінити так, щоби публична опінія округів могла впливати на сенат, а се, на його думку, можна осягнути через заведення права внеску на замкнення дискусії, якого в конґресі досі ще нема.

ШКОЛА ДЛЯ ПРОГИБІЦІЙНИХ АГЕНТІВ.

ВАШИНГТОН, 21. квітня. — Дирекція федерального бюра для виконування прогибіції отворила тут школу для прогибіційних агентів, у якій мають учити агентів всего, що потреба їм для належитого сповнювання їх обовязків. Бюро хоче довести до того, щоби його урядники вміли не лишень як слід відкривати тих, що ломлять прогибіційний закон, але й добиватися перед судом засуду на них.

ЗНОВА СЛІДСТВО ПРОТИ УРЯДОВОГО „ҐРЕФТУ" ЩОДО ПРОГИБІЦІЇ.

МИЛВОКІ, Висконсин, 21. квітня. — Федеральний уряд почав слідство проти цілого ряду міських урядників, які за добрі хабарі дозволяли салюністам вести свобідно безправну торговлю алькоголічними напитками. До міста зїхало кільканайцять федеральних агентів.

КУЛИДЖ ПОТВЕРДЖУЕ ВИСИЛКУ ЛИСТІВ У СПРАВІ РОСІЇ

ВАШИНГТОН, 21. квітня.— Президент Кулидж потвердив що американський департамент стейту розіслав до своїх заграничних дипльоматів письма, в котрих він пропоручив повідомити чужі уряди, що американський уряд своеї політики супроти совєтського уряду Росії змінити не думае.

РЕВОЛЮЦІЯ В ГОНДУРАСІ ШИРИТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 21. квітня. — Департамент стейту дістав вістки з Гондураса, середно-американської републики, що повстання проти уряду прибирае щораз більші розміри. Повстати мали не лишень північна часть, але й побереже Гватемали. З огляду на те, що межи сими двома групами повстанців... неми порозуміння, загально сподіються, що уряд... Гондураса удастся вдержати...

ЗНОВА ХОЧЕ КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ РАДІЯ.

ВАШИНГТОН, 21. квітня. — Секретар торговлі Гувер видав заяву, що наслідком великого числа справ, відносячихся до радія, які назбиралися в його департаменті, треба буде скликати незадовго конференцію для вироблення правил для розсилки та відбирання радіових вісток. Ся конференція малаб відбутися в місяцю вересни.

ПРОБУЮТЬ КОНІ.

БУЕНОС АЙРЕС, АРГЕНТИНА, 21. квітня. — Щоби випробувати видержливість на далеку дорогу коний аргентинської раси, що зветься „кріольо," кількох великих годівців коний рішилося вислати кількоро таких коний в дорогу з Арґентини в Ню Йорк. Дорога мае йти через републики Болівію, Перу, Еквадор, через середно-американські републики, через Мексико й Злучені Держави. Вся дорога мае виносити 10,000 миль.

ЦЕРКВА В КУРНИКАХ.

Величаву муровану церкву зачато будувати минулого року в селі Курниках, Яворівського повіту, в Галичині, 5 кільометрів від стації зелізничої Стариска-Скло.

Церква мурована по проекті арх. А. Лушпінського з трома боками, в забудованій поверхні 385 м., середня баня до хреста висока 27 м.

Підприемцем будови був „Повітовий Союз Кооператив у Яворові, котрий зобовязався виставити церкву взаміну за деревостан громадського 35-моргового лісу. Виконавцем будови був архитект Виктор Трач. Будову випроваджено перед зимою до висоти віконних склепінь..

Банкети під усіми фундаментами заложено бетонові 70 до 80 м. грубі і цокіл фундаменту з каміння ломаного. Певні трудности при заложенню церкви заходили з причини малого місця під будову котра предоставляе щось в роді півострова тож одним боком притикае до дороги і рівнини і майже з трох сторін терен сильно опадае і переходить в мочариска, куди пливе потік. На сім півострові стоїть стара девляна церква Різдва Пр. Діви Марії з року 1616, заложену у виді квадрату з маленькими бабинцями і таким вівтарем. Консерватор противився разбізці церкви так, що на приміщенне нової церкви оставало мало місця. Трудности поборено в сей спосіб, що фундаменти заложено на роднім терені, а бракуючий терен для обходу кругом церкви доповнено штучно з викопів фундаментових і довезеної з околиці землі.

ДОЛЯ КОРОЛІВ.

Бувший саський король Фридерик Авґуст і його зять приїхали до Відня з фальшивими пашпортами на монархістичну таємну нараду. Пашпорти були такі кепські, що поліція дізналась про їх побут. За те вони в час виїхали.

4-ЛІТНИЙ ВІРТУОЗ.

Лондон мае придешну славу 4-літнього піяніста Джейкобса, якого вислухав підчас свого побуту в Лондоні Падеревський і пророкував йому велику карієру.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1. квітня 1925. року помер у Рочестері, Ню Йорк, довлітний і діяльний член Українського Народного Союза, **Володислав Лотоцький**. Їхав він з роботи з байциклем домів, коли автомобіль вдарив його так сильно, що він на місци помер. Шпитальний віз приїхав забрати його до шпиталю, але лікар зараз ствердив, що він уже не жие.

Покійний був все свое життє діяльним членом віддїлу 217. Українського Народного Союза, брав живу участь у всіх кампаніях коло зорганізовання нових членів, а крім сього в усіх ародних і церковних справах сеї громади.

Покійний походив зі села Путятинець, рогатинського повіту, де родився дня 27. вересня 1884. року. Вмираючи мав літ 41. Лишив вдовою жену Анну та сиротою одного сина Михайла. З. Й. П.

ЛІЦИТАЦІЯ ОСТРОВІВ.

Італійські часописи повідомляють з Базилеї про цікаву ліцитацію, яка недавно відбулася в кантоні Тесіно. Ходило там про продажу двох островів на Ляґо Маджоре, які тепер е власністю баронової Сант Лежер. Цікава історія головно більшого острова. Остров називается Ст. Панкраціо, величина його 25.000 квадратових метрів. На острові крім церкви е кілька віль, окружених чудовими садами. В римських часах посередині острова стояв престол богині Венери. Від 1131. року називався отров Сан Сільвестер, а від основаного тоді чину перезваного його на Ст. Панкраціо. Основник чину, якийсь С. Джовані Меда, оснував на острові монастир. В 1750. р. папа Пій V. розвязав чин, монастир зачинено, а остров перейшов у приватні руки. Підчас будови зелізниці св. Готгарда оснувало там одно французьке товариство фабрику динаміту, яку знищив вибух 1875. року В 1885. році оба острови закупила баронова Ст. Лежер й перемінила в княжу резиденцію. Але тепер вірителі баронової внесли просьбі, щоби примусово продати острови та одержали на те дозвіл. Так охочі й маючі люде дістали нагоду на ліцитації купити острови.

ЩЕ ОДИН УКРАЇНЕЦЬ ПОБИВ ЗБИШКА.

Тому кілька тижнів міряв український силач Гаркавенко свою силу з польським силачем Збишком. Та тоді Збишко взявся на штуку: ломив йому ноги, крутив пальці і так Гаркавенка побідив.

Та, мовлять, до часу збанок воду носить!

Гаркавенко недавно викликав Збишка ще раз на борню, так звану грецько-римську.

У сій борні, котра відбулась в Шікаго, Іл., Гаркавенко зразу (в 20 мінутах) піддався, та відтак рушив до наступу і в дальших 11 мінутах кинув Збишка два рази.

Збишко мимо напімнень судді почав знову крутити пальці в ногах Гаркавенка, та суддя приказав обом борцям встати, підняв руку Гаркавенка вгору і проголосив його побідником.

Дорогоцінний пояс всесвітнього чемпіонату і 500 долярів принало Гаркавенкови.

ГІСТЬ ЗІ ЛЬВОВА В КАНАДІ.

Дня 12. квітня с. р. прибули до Виннипегу др. Володимир Бачинський, адвокат зі Львова і свящ. Й. Жан, відпоручники Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові. Оба згадані делегати замешкали тимчасово в готелі Форт Ґеррі. У второк, передполуднем оба згадані делегати відвідали тамошні українські редакції в товаристві проф. Боберського.

ЛЮБОВНА ТРАҐЕДІЯ.

У Виннипегу минулого тижня, мала місце страшна траґедія на розі Лоґен і Стенлі улиць, у дільниці, замешканій в більшости Китайцями. Адольф Берґер, 50-літній мущина застрілив свою любку, 41-літну вдову Гендерсон, покалічив тяжко у коліно її дочку Неллі, а опісля цільним вистрілом у горло відібрав собі життє.

Згадана траґедія мала місце, як сказановисше, про Лоґен улиці, над бюром Кенедіян Вікли Принтінґ Компані. Дочка пані Гендерсон, згадана висше Неллі, мулятка, вилетіла, куляючи на одну ногу на улицю і повідомила прохожих про цілу траґедію, яка мала місце і опісля унала непритомна в руки прохожих. Переїзджаючий моторциклевий поліцай, оглянувши сцену траґедії і найшовши сильно покалічену пані Гендерсон, прикликав телефонічно шпитальний амбулянс для відвезення покаліченої матери і дочки до Загального шпиталю. По дорозі до шпиталю п. Гендерсон померла .

Причиною самоубийства мала бути відмова п. Гендерсон вийти замуж за Берґера, який мав бути до шалености залюблений у ній і який жив з п. Гендерсон, Анґлійкою з походження. В протязі 8 літ, то е від самоубийства її чоловіка, мурина, що позбавив себе життя, скочивши з Луиз мосту у Ред ріку. Берґер мае бути з походження Мадяром, звався передтим Вайнберґер і перебував у Канаді від 19-ти літ. Пані Гендерсон перебувала в послідним часі у Спринґфілд, Ман., відки прибувала до Виннипеґу у середу у середу і мала обняти місце господині у Стенлі апартаментах, а зробити мала цена просьбу Берґера. Пані Гендерсон перебувала у Спринґфілд, яко господиня у одного фармера від хвилі, коли Міський Допомоговий Комітет відмовив давати її піддержку. Берґер мав бути маючим чоловіком.

ҐРИГОРІЯНСЬКИЙ КАЛЕНДАР В РУМУНІЇ.

Ще в 1919 році введено в Румунії Ґригоріянський календар, себто новий стиль. Але румунська православна церква заховала старий стиль так, що всі свята, Новий Рік і національні свята і дальше обходжено зі старим календарем.

Тепер по довших переговорах православна церква рішилася приняти ґригоріянський календар і увести його в життя. Це почалося ще від першого жовтня минулого року, так, що Різдвяні Свята і новий Рік обходжено по новому стилю. Але великодні свята і зелені і на будуче не будуть сходитися із католицькими тому, що православна церква обчислила час, в який припадають ті свята по иншій системі.

Міліони дітий голодують на Україні.

РИҐА, столиця Латвії, 21. квітня. — З України прийшли невідрадні вістки про страшну голоднечу серед населення того врожайного краю.

В губернії Харківській голодуе вже тепер 660,000 дітий. Большевицьке правительство дае допомогу в поживі лише дітям в самому місті Харкові, себто лише заосмотрюе в необхідну поживу лише 6-ту частину голодуючих дітий. Решта дітий в Харківщині не одержуе жадної помочі.

В пристаневому городі Одесі, яке мае населення 630,000, голодуе 120,000 дітий. Місто не одержуе жадної помочі для голодуючої дітвори від влади в Харкові. Воно саме подае поміч лиш 6,500 голодуючим дітям.

Подібна голоднеча царить по всій Україні, може з виімкою Поділля і Волині. Міліонам українських дітий грозить голодова смерть.

Таксамо голоднеча проявилась і в південних сторонах Московщини.

Правительство обіцюе поміч, але ся не приходить, а люди вимирають масосво, а першими жертвами паде дітвора.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРИНЯВ НОВИЙ КАБІНЕТ.

ПАРИЖ, 21. квітня. — Сьогодня представився парляментови новий міністерський кабінет під проводом премієра Пенлеве.

По прочитанню заяви кабінету і по довшій дебаті ухвалено йому заяву довіря 304 голосами проти 218.

Міністра скарбу Йосифа Кайо приняла правиця в парляменті окликами: Дезертир, зрадник, пораженець і т. д.

Вінусе те приняв спокійно і холоднокровно.

РУППРЕХТ ПРОТИ МАРКСА.

БЕРЛІН, 21. квітня. — З Мінхена повідомляють, що бувший престолонаслідник баварського престола, князь Руппрехт видав заяву, в якій каже, що він не підпирае кандидатури дра Маркса на президента Німеччини.

НЕ ХОТЯТЬ ДОГОВОРУ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

БЕРЛІН, 17. квітня. — Мадярське правительство, яке заключило тут недавно торговельний договір з російським совєтським урядом, відкинуло тепер сей договір і не предкладало парляментови до затвердження. Воно відповіло, що переконалось, що сей договір для нього не мае значіння.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА В БОЛГАРІЇ.

БЕРЛІН, 21. квітня. — Із Софії, столиці Болгарії, приходять тривожні вісти, що в цілому краю кипить револьта.

Правительство далі розправляеться жорстоко з комуністами, а тимчасом комуністи проголосили у Варні, над Чорним морем, свое правительство.

КАЖУТЬ, ЩО БОРИС ВТІКАЕ.

ВІДЕНЬ, 21. квітня. — З Румунії повідомляють, що болгарський король Борис хоче втікти до Румунії, щоб охоронитись підчас найбільших кровавих розправ і вибухів у Софії.

ЮГОСЛАВІЯ І БОЛГАРСЬКІ РЕВОЛЬТИ.

ВІДЕНЬ, 21. квітня. — Югославянське (сербське) правительство зібрало спеціяльні частини свого війська над болгарською границею і хоче їх вислати в Болгарію у випадку потреби, якби болгарська влада не могла подолати комуністичного повстання.

СМЕРТЬ ЗАГОВІРНИКА.

СОФІЯ, 21. квітня. — Болгарське військо окружило було нині дім капітана Янкова, виновника заговору в церкві, і хотіло його полонити. Одначе він боронився і згинув від куль.

СОЦІЯЛІСТИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

СОФІЯ, 21. квітня.— Болгарські соціялісти видали відозву в якій осуджують заговірницький виступ комуністів, котрі, як вони стверджують, одержали підмогу з Росії.

СТУДІНЬ НА УКРАЇНІ.

МОСКВА, 20. квітня. — З України повідомляють, що там запанувала в останніх днях небувала студінь.

РОКОВИНИ ОСНОВАННЯ РИМУ.

РИМ, 21. квітня. — Сьогодня обходжено тут торжественно 2,678-і роковини основання Риму.

БРУСІЛОВ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

ПРАГА, 20. квітня. — Відомий російський ґенерал, котрий в останніх роках працював з большевиками в Москві, приїхав у Чехо-Словаччину з жінкою на лічення.

БЕНЕШ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 21. квітня. — Сюди прибув чесько-словацький міністер закордонних справ др. Едвард Бенеш. Він мае тут підписати кілька умов з польським урядом, а також обговорити питанне про принятте Польщі до „малої антанти".

ЗГОРІЛО МІСТО.

ВАРШАВА, 17. квітня. — Біля Любліна згоріло місто Рики. Пожар знищив 257 домів і 200 склепів.

3,300 душ осталось без даху над головою.

Така пожежа вже була навістила місточко Рики тому три роки.

ТРОЦЬКИЙ ВЖЕ ДОБРИЙ.

ЛОНДОН, 21. квітня. — З Москви сповіщують, що большевицька влада простила Леонови Троцькому його провини і запросила його, щоб вернувся в Москву, де йому обіцяють становище заступника комісаря промислу.

Як кажуть, Троцький приняв умову і вертаеться з Кавказу в Москву.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СТОЛИЦЯ БІЛОРУСИ

Російські ґазети подають такі враження одного Москаля, що по короткому побуті в Росії вернувся до Европи.

Наперед він відвідав, каже, Минск, столицю Білоруси.

В місті рух доволі замітний. Найбільше червоно-армійців, одітих в подерті однострої. Мову чути тільки московську й жидівську. Білоруської не чути. Про „білорусизацію" міст на Білоруси він читав тільки в газетах; наділі сього не видно ані не чути.

Далі, каже, впадає в очі забрудненне міста і руїна будинків. Скрізь будинки розсипаються і нищаться, але нема кому і подумати про направу чи перебудову.

Чи не так як на Україні? Яка там „українізація", така на Білоруси „білорусизація".

Однакову долю переживають Українці і Білорусини під московським ярмом і однакову під ляцьким. Тому оба народи мусять іти разом, щоб розірвати сі ярма.

В БОЛГАРІЇ

В Болгарії ллється братня кров. Брат брата вбиває. Тисячі осіб згинули вже у сій братовбичій боротьбі. І вона й досі не втихла, а триває й далі і де далі ще й заостріюється.

Викликали сю боротьбу болгарські комуністи. Але не з власного почину, а за намовою і вказівками большевицького посла з Відня Адольфа Иоффе, котрий на „переворот" в Болгарії дав також і гроші, здерті з голодних селян в Московщині, на Україні і на Білоруси. Комуністам в Болгарії дано гроші, рушниці, машинові кріси й амуніцію і пущено їх до кровавого бою проти уряду і проти цивільних людий.

Вершком того „перевороту" було підложенне бомби в церкві, яка убила 160 осіб. Між убитими були генерали, офіцири, урядовці, але більше було людий цивільних, в нічому неповинних жінок і дітий.

За се відімстилась болгарська влада на комуністах. Установила военні суди, які, як кажуть, досі вже стратили 4,000 комуністів. А терор згори триває далі і число жертв ще може бути більше.

* * *

Ся „революція" в Болгарії се не народний бунт і народний відрух проти тиранської влади. Се замовлена і заплачена „революція" другою державою. І мала вона бути виконана силами незамітної меньшости в Болгарії, без огляду на волю і становище загалу болгарського народу. Московські большевики використали нагоду, що аліянти розоружили Болгарію й ограбили її із засобів, і давай туди посилати гроші й оруже, щоб узяти над владою перевону; зробити большевицький переворот і посадити свою владу.

Якраз таксамо зробили московські большевики як бувало давні[redacted] і других державках російські царі і другі великі европейські монархії. Насланим із заграниці грошем і оружем хотіли зробити переворот по своєму, тільки сим разом на большевицький лад.

Така непрошена кровава гостина великого сусіда до малого і безоружного сусіда. Без його волі і без його відома, а навіть всупереч його волі та всупереч його інтересам.

Большевики могли-б сказати, що вони хотіли „ущасливити" болгарський нарід, а що годі „по доброму", так вони „мусіли" „ущасливлювати" його проти його волі. А якже і чому-ж нарікати на „ущасливлюванне"?

А тому нарікати, бо вжеж те „ущасливлюванне" видно в Московщині, на Україні, на Білоруси, на Кавказі, на Сибірі. Нарід там з голоду вимирає міліонами і став жебраками ради добра і вигоди горстки комісарів. Проклони міліонів голодних і знеможених під большевицькою руїною сиплються на голови тих комісарів і ті проклони се осторога для всіх, хто ще не пережив большевицької руїни, а між ними і для Болгарів, котрі покищо переживають тільки аліянтські „благодати".

Колиб болгарський народ зробив революцію, то знав би, защо проливає кров, але коли „революцію" в Болгарії провокує за гроші комісар Адольф Иоффе, то брат брата вбиває і кров братню проливає тільки для піддержання влади комісарів, а для своєї руїни.

ТАРАСОВА МОГИЛА

Львівське Діло пише: З одного приватного листа довідуємося, що на місці величавого хреста на Канівській могилі Тараса Шевченка залишилась лише діра в розбурханій землі, а самий хрест лежить у рові. Свого часу читали ми, що радянський уряд покликав до життя спеціяльний комітет задля охорони Шевченкової могили, причому плянувалось усуненне „контр-революційного" хреста і поставленне на його місці памятника. Виходить: хрест у рові, а з памятника ні сліду... Щож сталося із згаданим комітетом, нам невідомо.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК

ВОСКРЕС ІЗ МЕРТВИХ

Для тих, хто тужить за правдивими вістками з „того світу," подаємо за одною московською ґазетою надзвичайно цікаве оповіданне людини, що ввесь час жила під большевиками, жила в достатках навіть, і нарешті видерлась за кордон.

„Тепер, коли телеграма ось у мене в руках, а жінка й донька за кілька днів будуть на двірці в Берліні, я можу спокійно розмовляти з вами, бо-ж у Росії залишилось тільки майно, але я і моя родина тепер уже за „по пределами досягаемости" совітської влади, а як би нам тут ні погано було, все-ж я щасливий свідомостю, що живу в умовинах нормального людського життя, без вічного страху й чекання чогось неминучого, що зрештою повинно впасти на нас і падає на більшість з нашої розпорошеної, але подекуди ще істнуючої, кляси колишньої промислової буржуазії...

За три місяці мого проживання в Берліні я ще не заробив і марки, хоч правду кажучи, особливо до сего й не змагався, поклавши собі за ціль як найскорше й безпечнійш легально перепровадити сюди родину... Але, ознайомившись тут з життєм еміґрантві і знаючи наперед, як тяжко створити собі тут можливість істнування, я проте волів за краще перетерпіти тяжку боротьбу за насущний хліб в умовинах еміґранського життя, ніж мати матеріяльну забезпеченість у совітській Росії, я-ж тут у країні права, закону й порядку...

—Вірте мені, що там нічого не відмінилося на ліпше... Все й тепер, як було рік, три, пять літ тому. Той самий до божевілля напружений розвід (шпиґунство) та саміська сваволя представників ҐПУ, ті самі безнастанні змагання до цілковитого з коріннєм знищення всего, що хоч у найменьшій мірі живе думками про минуле або дихає сподіванками на недалеке й ліпше майбутнє. Ті самі гасла в газетах, на мітінгах, ті самі розстріли й арешти, але сі останні хоч і значно зменшились, про те на тих, що лишаються живими, не роблять уже жадного враження, бо суть нібі основною частиною всієї нашої пригніченої й безпорадної сірої дійсности.

Як арендатор фабрики, а мало всі права повновладного хазяїна, і робітники тремтять від найменьшого мого незадоволення, бо-ж їх тепер взято в желізні лаби найсуворійшої дисціплини, про яку ми фабриканти, за царських часів і не думали вже через те, що такої дісціплини і не треба було для нашого, нехай трохи ледачого, але совістного робітника... І тепер, коли я ще не так давно дивився на пригноломшених робітників, то бачив, як багато загубили вони на своїй владі, що створила для них умови праці й дисціплину, які мало відріжняються від тих, котрі, як говориться в переказах, вживалося в Єгипті для Жидів за фараонських часів...

Я-ж особисто, маючи у місцевої влади найліпшу опінію і діставши навіть леґальне право виїзду за кордон, вертаючись до дому з фабрики, через усі останні роки й до останнього дня не зважувався ввійти в мешканне, не перевіривши умовного знаку на вікні — підняту в умовлений спосіб занавіску: що-дня сподівався я трусу (ревізії) і всякого иншого лиха, що так рясно падають на наші голови... Податки мені доводилось платити дикі. Які-б я не подавав цифри прибутку, дбаючи, щоб бути особливо чесним, хлопчаки з податкового підвідділу, підозріваючи штучне зменшенне прибутків, самовільно збільшували мої святоправдиві цифри в четверо-пятеро і відповідно до сего збільшували податки. А коли я одочевидного застою, подав знов же таки правдиві цифри збитків, то довго довелось мені поясновати економічному відділови ҐПУ на його ехидні питання про те, звідки я дістав засоби на покриттє збитків. І хоч усі причинки я розяснив на підставі документів, про те на мене було накидано велику пеню, котру я й заплатив, рятуючись від арешту й стратних островів (Соловки)...

Але що мене найбільше пригнічує, се наші діти, наша молодь, яка вже тепер у вісімнадцять-двадцять літ, наскрізь просякнута духом комсомолу, виказуючи собою невимовну моральну потворність, у котрій страх перед ҐПУ й духова комуністична розтлінність сплітаються в єдиний образ страшних і небезпечних людей...

Я не знаю того, що діється тепер на селі, яке для нас, міських людей, є страховищем більшим, ніж Че-ка й ҐПУ разом. Але й міських дітей захопив червоний серп і, Бог знає, якими будуть їхні душі в той час, коли наше ганебне й криваве нещастє зміниться на ясний день відродження. А що се станеться невдовзі — я, як і всі, хто живе в Росії, віримо упертіш і реальніш, ніж ви еміґранти, бо почуваємо, бачимо, що так чи инак, зовні чи з середини, але кінець скоро прийде. І молимося лише про те, щоб у момент розрахунку було як найменьше крови із диких нелюдських жорстокостей...

І, передбачаючи недалекий кінець та сполучені з сим кінцем неминучі масові розстріли та калюжі гарячої людської крови, я, нехай егоїстично, але все-ж поклав собі втікти від тої хвилі, коли споруджений на крови совітський вавилон захлипнеться в калюжах крови й загине на віки."

Тому, — що т. з. Радянська Україна є лише частиною т. з. СССР, все, що приїзжий звідти до Берліну розповідає про „Росію,, стосується звичайно й до України.

Пер. М. Д.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 16-ої КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗА ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ В КВІТНИ, МАЮ І ЧЕРВНИ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ!

Навязуйте зносини з Литовцями і Білорусинами. Беріть громаду участь в їх національних торжествах та забирайте на них слова. Готуйте разом з ними спільні віча проти Польщі і повідомляйте про це американську місцеву пресу.

Закладайте у своїй місцевости УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКО-БІЛОРУСЬКИЙ СОЮЗ для зміцнення боротьби з Польщею.

ЗАПИТАННЄ Й ВІДПОВІДЬ

Дня 18. березня московська „Правда" надрукувала:

„Почалось переселенне жидівських хліборобів із Волини, Поділля, Київщини, Чернигівщини та Полтавщини до Херсонської округи. У цім році для жидівської кольонізації призначено 36,000 десятин. На цій землі має бути розселено коло 3000 родин. Крім того, у Криворізькім районі призначено 6000 десятин землі... Частину живого й мертвого реманенту переселенці везуть зі собою. Меліораційні роботи будуть переведені на місцях за допомогою Джойнта".

Це було запитанне. А ось відповідь. Дня 21. березня, себто через три дні по цім запитанні, в Харківськім „Комуністі" було надруковано:

„ЧЕРНИГІВ, 20. БЕРЕЗНЯ. НЕВІДОМІ БАНДИТИ ПІДПАЛИЛИ В СЕЛІ МАКОШИНІ ШОПУ, ДЕ ПЕРЕХОВУВАВСЯ ВВЕСЬ РЕМАНЕНТ ЖИДІВСЬКОГО ХЛІБОРОБСЬКОГО КОЛЕКТИВУ, ЯКИЙ ПЕРЕСЕЛЯЄТЬСЯ ДО ХЕРСЕНСЬКОЇ ОКРУГИ. ПЕРЕД ТИМ, ЯК ПІДПАЛИТИ ШОПУ, БАНДИТИ П ЗАМКНУЛИ, НАСЛІДКОМ ЧОГ ОЗГОРІЛО ДВОХ СТОРОЖІВ, ЯКІ БУЛИ В ШОПІ. УТРАТА ОБЧИСЛЮЄТЬСЯ В КІЛЬКА ТИСЯЧ КАРБОВАНЦІВ".

Відповідь, що й казати жорстока. Але „бандитів" до неї примушено. Не було б запитання — не було б і відповіди.

БРАТ — БРАТОВИ!

Голодне українське село, що винесло на своїх плечах безмір горя і лиха, що перенесло безмірні страждання, що в найтяжчій хвилині життя нації проявило стільки відпорности і геройства, що нас напоїло своїми радощами і смутками, що нас всіх вигодувало, — то село — нині страждає, голодує і витягає до нас руки з просьбою о допомогу.

Хто хоче його поратувати хай шле жертву через:

ПРОТОКОЛ

XVI. Головної Конвенції У. Н. Союза почавшоїся дня 6. квітня 1925 в Rochester, N. Y.

(2)

По справозданню Верифікаційної Комісії гол. предсідатель У. Н. Союза п. С. Ядловський завізвав делеґатів, щоби вибрали уряд для перепровадження конвенції, то є предсідателя і двох заступників.

П. А. Мерещак поставив внесенне, щоби ставити по трьох кандидатів на кождий уряд конвенційної президії.

П. Ом. Ревюк поставив дальше ідуче внесенне, щоби ставити неограничене число кандидатів на конвенційного предсідателя. Котрий кандидат дістане найбільше число голосів, той буде вибраний предсідателем, а [illegible] по нім з найбільшим числом голосів будуть заступниками предсідателя. Внесенне п. О. Ревюка, поперте п. Іваном Сорокою, принято.

Поставлені були слідуючі кандидати: Дмитро Братусь, Александер Мерещак, Петро Бартків, Омелян Ревюк, Мих. Угорчак і Василь Онишків.

Вислід голосовання був такий:

Д. Братусь дістав 54 голоси.
Ал. Мерещак 69 голосів.
Ом. Ревюк 88 голосів.
Петро Бартків 9 голосів.
Мих. Угорчак 18 голосів.
Вас. Онишків 14 голосів.

Вийшли більшостію голосів п.п. Омелян Ревюк як предсідатель, Александер Мерещак і Дмитро Братусь як місто предсідателі 16-ої конвенції У. Н. Союза.

Головний предсідатель п. С. Ядловський передав урядуванне в руки нововибраному урядови конвенційному.

П. Ом. Ревюк, дякуючи за довіре, яким його конвенція наділила, побажав, щоби ся Шіснайцята Конвенція У. Н. Союза принесла як найбільшу користь і розвій для У. Н. Союза, і попросив, щоби ковенція вибрала двох конвенційних секретарів.

По короткій дискусії ухвалено, щоби ковенційних секретарів вибрати таким способом, як предсідателя і його заступників.

Поставлені кандидатами на секретарів були слідуючі: Стефан Гвіздь, Василь Онишків, Омелян Рекрут, Василь Гришко, Іван Добрянський, Михайло Припхан, Мих. Чумер, Ів. Мартинець і Т. Пиндус.

Вислід голосовання був слідуючий:

Ст. Гвіздь	40	голосів
Ом. Рекрут	50	„
Василь Гришко	43	„
Іван Добрянський	19	„
Мих. Припхан	9	„
Мих. Чумер	9	„
Ів. Мартинець	19	„
Т. Пиндус	12	„

Секретарами конвенційними вийшли: п. Омелян Рекрут і п. Василь Гришко.

Після програми конвенційної приступлено до вибору Комісії Просьб і Скарг з пятьох членів.

Поставлені кандидатами були слідуючі і дістали таку скількість голосів:

Александер Питляр	26	голосів
Іван Пеленський	74	„
Андрій Волошин	17	„
Мих. Люлька	20	„
Теодор Федусь	49	„
о. Лев Левицький	77	„
Василь Онишків	71	„
Василь Шуран	40	„
Алекс. Цицик	22	„
Мих. Угорчак	116	„
Іван Чайковський	15	„
Мик. Читвінський	25	„
Мих. Припхан	12	„
Мик. Стрілець	44	„
Ст. Слободян	52	„
Іван Витязь	7	„
Іван Пастущин	7	„
Павло Шпікула	20	„
Дм. Капітула	86	„
Ів. Добрянський	14	„
Григ. Бардак	6	„
Ілько Гузар	10	„
Іван Парнаш	10	„
Олекса Плескун	7	„
Семен Кучма	12	„
Павло Наґаджина	5	„
Йосиф Сенчина	17	„
Мих. Микитин	13	„
Ол. Шандровський	8	„
Григ. Журав	13	„
Матвій Скоропад	4	„
Яків Ц. Кульцицький	5	„

Вийшли більшостію голосів слідуючі:

Мих. Угорчак	116	голосів
Дм. Капітула	86	„
о. Лев Левицький	77	„
Іван Пеленський	74	„
Вас. Онишків	71	„

Комісія Виборча, складаючася із 7 членів. Поставлені кандидати були слідуючі і дістали таку скількість голосів:

Дм. Климців	25	голосів
Іван Борошевич	43	„
Ст. Заблоцький	32	„
Іван Сорока	31	„
Василь Дуда	25	„
Андрій Швець	35	„
Мик. Стрілець	74	„
Ст. Матчак	42	„
о. В. Сполітакевич	71	„
Григ. Пипюк	70	„
Теодор Федусь	45	„
Ів. Комаринський	22	„
Юрій Бліхар	13	„
Мик. Читвінський	29	„
Роман Карбівник	19	„
Іван Мартинець	42	„
Антін Онисик	24	„
Ілія Шпікула	30	„
Василь Шуран	16	„
Павло Стандик	22	„
Василь Гіль	15	„
Антін Клим	6	„
Катерина Байтс	41	„
Мих. Микитин	16	„
Ст. Гвіздь	25	„
Ів. Чайковський	6	„
Юрій Пристащ	8	„
Семен Кучма	17	„
Олена Придун	40	„
Петро Бартків	20	„
Вас. Осипчук	7	„
Теодор Королевят	7	„
Йос. Крупка	11	„
Мих. Гандзюк	13	„
Іван Костюк	13	„
Вас. Репужинський	10	„
Мих. Колодій	18	„
Микола Хабінець	7	„
Ол. Фринцко	8	„
Дм. Іващук	10	„
Марія Бурко	15	„
Іван Лапіцький	15	„
Олекса Олешко	13	„
Лука Демчук	12	„
Петро Остапчук	9	„
Он. Шараварко	17	„
Мих. Чумер	13	„
Мих. Припхан	14	„
Олекса Питляр	15	„

Зістали вибрані більшостю голосів:

Мик. Стрілець, о. Вол. Сполітакевич, Григорій Пипюк, Теодор Федусь, Іван Мартинець, Іван Борошевич і Стефан Матчак.

До Пресової Комісії зістали вибрані: Омелян Ревюк, Др. М. Клим і о. М. Струтинський.

Ухвалено, щоби предсідатель конвенц. настановляв дверника з поміж делеґатів кождого дня на ранішне і пополудневе засіданне.

По виборі висше згаданих Комісій наступили слідуючі внесення і ухвали:

На внесенне Ів. Пеленського ухвалено, щоби засідання конвенції відбувались що дня від години 8. рано до 1. пополудни і від години другої до шестої вечер.

Ухвалено, щоби задля ощадження часу не почитувати щодня делеґатів поіменно, лише по числам відділу.

На внесенне Т. Михальчука поперте В. Шураном, ухвалено, що підчас конвенційних засідань курити на ґалі заборонено.

На внесенне І. Гузара, ухвалено, щоби дискусії над звітом головних урядників відбува-

лись поодинчо, сейчас по звіті кождого головного урядника.

На внесенне М. Угорчака, поперте Др. М. Климом, ухвалено, щоби в дискусіях над звітом кождого головного урядника мала голос Контрольна Комісія.

На внесенне А. Цебака, поперте М. Мурашком, ухвалено, щоби Комісія Просьб і Скарг здавала свій звіт кождого дня при кінци засідання.

На внесенне М. Угорчака, поперте Гр. Пипюком, ухвалено, що наколи делеґат прибуде на конвенцію з опізненнєм, то його дієта буде числитись від дня прибуття.

Слідувало відчитанне наспівших телеграм.

На внесенне П. Барткова, поперте Андрієм Швець, засіданне замкнено о годині 6-тій вечер.

Другий день засідання.

7. квітня.

Точно о годині 8. рано предсідатель п. О. Ревюк, отворив засіданне, потім секретарі відчитали спис усіх делегатів по числам відділів.

Предс. п. О. Ревюк подав до відома делеґатам сумну вість, що делеґатка з відд. У. Н. С. ч. 202 з Оборн, Н. Й., Марія Тарбай померла нагло на удар серця і завізвав усіх учасників конвенції, щоби вшанували память покійної через повстанне з місць. На його предложенне вибрано комітет із трех членів, щоби занялися відісланнем тіла покійної до місця приналежности Оборн, Н. Й. В склад комітету ввійшли: п-ні Марія Мельник, п. Василь Дуда і п. Степан Баюс, член Гол. Уряду У. Н. Союза.

На порядку дневнім слідувало відчитанне протоколу з першого дня нарад конвенційних.

На внесенне С. Матчака, поперте Іваном Мартинцем протокол принято.

Слідувало справозданне Гол. Предсідателя п. С. Ядловського, котре звучить як слідує:

Звіт головного предсідателя У. Н. Союза

за час від 1. січня 1921 р. до 30. грудня 1924 р.

По перебранню уряду головного предсідателя з днем 1. січня 1921 р. обовязком моїм, поза чисто формальні організаційні функції, було глядіти та полагоджувати, враз з другими головними урядниками, такі инші справи, які входили в обсяг Організації або дотикали її посередно чи безпосередно. Справоздання з внутрішнього ходу організації, як маєтку, руху членства, редаговання органу, друкарні, здадуть дотичні головні урядники, а мені лишаєтся подати загальний перегляд та важнійші моменти Організації за минувших чотири роки.

Поза справи внутрішні, які прийшлося викінчити, накопичені обставинами попередних років, послідна 15. Головна Конвенція передаючи діловодство організації новивибраному теперішному урядові, передала його з деякими важнійшими ухвалами до виконання та переведення, а поза се, та наслідком ухвал 15. Головної Конвенції, виникли і деякі нові. До сих важнійших ухвал 15. Голов. Конвенції належали:

Уведення в життє зміни статутів, ухвалених 15. Головною Конвенцією; зміна органу з тритижневика на денник; реформа Молодечого Союза; звільнення членниць, членів мужів, від плачення за орган і календар; Злука запомогових організацій; виданнє календаря; Редакційний Комітет; Сиротинець і асигнованнє суми $5000 на народні цілі.

Висше наведені зміни та ухвали зістали переведені як слідує: Зміну статутів уведено в життє з днем 1. січня 1921 р.; зміна органу з три-тижневика на денник була уведення в життє з днем 1. січня 1921 р. на підставі референдум, як бажала собі сего 15. Головна Конвенція; реформа Молодечого Союза зістала переведена дорогою референдум і увійшла в життє з днем 1. липня 1921 р., а її формальне викінчення через деякі леґальні причини наступить допера на нинішній Конвенції. Звільнення членниць, яких мужі належать до організації, від плачення за орган і календар уведено в життє з днем 1. січня 1921 року. Злука запомогових організацій українських, бажана 15. Голов. Конвенцією не принесла жадних успіхів. На порушенне сеї справи, спеціально до сего вибраним комітетом, в нашім органі, орган других українських запомогових організацій віднеслися неприхильно до сеї гадки і на сім справа покінчилася. В справі видавництва календарів, після бажання 15. Головної Конвенції, висилано що року між членів референдум і на підставі тогож видавано календар що року по ціні 30 ц. від члена. Редакційний Комітет, новокреований уряд 15. Голов. Конвенцією, увійшов в життє і обняв свій уряд з днем 1. січня 1921 р.

Справа Сиротинця покінчилася в слідуючий спосіб: По 15. Голов. Конвенції я повідомив відповідні чинники про запавшу на 15. Голов. Конвенції ухвалу, наслідком чого відбулися кількаразові засідання в тій справі, в яких поза нашу Організацію брали участь представники теперішнього сиротинця в Філяделфії, представники запомогових організацій Провидіння, Українського Робітничого Союза, Народної Помочи і представники гр.-кат. дієцезії. Вислід з всіх тих засідань був той, що хотячи мати фактичний сиротинець, який вповні відповідав би вимогам і своїй задачі, треба побудувати один сиротинець, спільний для всіх. Щоби се осягнути, рішено, щоби кожда організація, котра хоче взяти участь в сім гуманнім ділі, предложила своїм членам сей плян і дорогою референдум зажадала від них їх опінії в сій справі, а також чи вони згодяться наложити на себе відповідний податок на будову і удержанне такої інституції. Уряд нашої Організації вислав референдум в сій справі до своїх членів, вислід котрого був сей, що члени рішаючою більшостю не згодилися з предложенням їм пляном ні оподаткованням. Наслідком сего Головний Уряд застановив всі дальші кроки в тім напрямі.

Ухвала 15. Голов. Конвенції виасигнування з каси організації суму $5000 для народних цілий була переведена в той спосіб, що до Українського Горожанського Комітету у Львові на річ вдів і сиріт виасигновано $2500; до др. Смаль Стоцького в Чехах на річ інтернованих і студентів вислано $1251; до проф. Дністрянського у Відни на річ студентів у Відни і Югославії виасигновано $1249.

Отсе були би все, що дотикаєся виконання важнійших ухвал та постанов 15. Головної Конвенції. За сим слідують головнійші події поконвенційного організаційного руху і життя.

На засіданню 30. і 31. грудня 1920 р. порушено слідуючі справи: 1. постановлено розвести на ширшу скалю організованнє нових членів до організації, а членів істнуючих тримати в близшім контакті з осередком організації. Те мало виконатися дорогою творення організаційних округів і назначення для них інспекторів як показано на се статут §115; 2. задля зміни органу на денник поділ уряду менаджера на бизнес менаджера і менаджера; 3. щоби дальше за ухвалою 15. гол. конвенції звільнення членниць, члени мужів від плачення за орган і календар, звільнено всіх членців взагалі від оплат; 4. наслідком знесення народного фонду 15. гол. конвенцією, приступити до колектовання уділених вже стипендій ріжним студентам, щоб сим чином створити стипендійний фонд з котрого могли би користати свіжі ученики; 5. настановлення редакторів і їх платні, напрям органу, краєві дописувателі та становище організації і його органу супроти партійних політичних груп.

Ухвали з повисшого засідання були переведені як слідує:

1. Щодо інтензивнійшого організовання нових членів, ухвалено креованне на спробу округ в стейті Ню Йорк, в який входили отсі міста: Рачестер, Бингґемтон, Ютика, Сиракюз, Оборн, а на інспектора назначено д. Н. Мурашка. З його звіту показалося, що гадка того рода [illegible] пожаданих успіхів. Отже по причині загального безробіття застановлено дальше креованне округів і настановлюванне інспекторів.

2. В справі поділу уряду менаджера на бизнес менаджера і менаджера зайшла ухвала поділити сей уряд після бажання самого менаджера, однак ся ухвала не ввійшла в життє в повні того слова значінню по причині, що показалося ліпше лишити одного менаджера а лишень віддати провадженнє книговодства в инші руки так, щоб воно було ведене по певним формам, на що натякали стейтові контролі. Тому менаджер лишився як був і досі з всіми його правами, а книговодство передали мені.

3. По причині, що 15. голов. конвенція ухвалила знести оплати за орган і календар для женщин, яких мужі стоять в організації, показалося, що з тими членицями, які чито самотні чи їх мужі неналежать до нашої організації, треба вести осібні рахунки, списи і т. п., так, що щоб те все мати в належнім порядку, треба було тримати до сего осібну поміч. В виду сього ухвалено звільнити і решту члениць від повисших оплат, а відділам припоручено повідомити такі члениці, щоб вони, коли хотять читати орган або мати календар, вислали свої членські належитости впрост до адміністрації „Свободи".

4. Наслідком знесення 15. гол. конвенцією народного фонду, ухвалено віднестися до всіх стипендистів, щоб вони звернули або старалися звернути ними побрані стипендії, з чого маеться створити фонд стипендийний з котрого могли би користати нові ученики. Ухвалу сю виконано, а вислід був той, що кілька стипендистів, як проголошувано в протоколах з річних засідань, звернули свої стипендії, а решта обіцяли звернути і на обіцянках скінчили.

5. Справа настановлення редакторів, ухваленне їх платні, краєві дописувателі, напрям органу і становище супроти політичних партійних груп зістала полагоджена враз з Редакційною Комісією в спосіб, що на редакторів покликано п.п. Омеляна Ревюка і В. Б. Лотоцького, їх платню назначено у висоті по 250 дол. в місяць одному, на краєвих дописувателів призначено суму 150 дол., а напрям органу і становище організації принято всеукраїнський безпартійний.

Відтак 24. марта відбулося засіданне екзекутиви наслідком засідання з 20. жовтня 1920 року іменно на засіданню 20. жовтня 1920 р. переведено ухвалу, що тодішний головний предсідатель, д. У. Кирчів, має сейчас виїхати до Відня в справі зібрання правних доказів і зізнань від дотичних свідків в процесі пп. Січинського і Цеглинського проти організації, органу і декотрих головних урядників. На засіданню 24-го марта 1921 р. д. К. Кирчів явився назад зі своєї поїздки та здав з неї справозданнє. Його справозданнє було: 1. що головний свідок, який прислав звісний лист до Америки, відказався від всякого свідчення наслідком чого д. Кирчів вдався до инших людий, які обіцяли зробити все можливе; 2. позаяк однак те все забирало часу, д. Кирчів був змушений полишити ту цілу справу в руках адного з українських адвокатів у Відни, а сам повернув.. Кошта подорожи, кошта адвокатські і другі, сполучені з тою подорожію винесли $1798.66.

Відтак в міс. цвітню відбулося чотири засідання, на яких прийшли на чергу до порішення слідуючі справи:

1. Домаганнє Редакційної Комісії ухвалення грошевої суми на видавництва, відданнє одному з їх членів книгарського інтересу, щоб той член його поширив і видобув з него гроші на дальші видавництва Комісії, відтак закупно друкарні в Ню Йорку від Укр. Нар. Комітету для друковання книжок Комісії і закупно книжок зі старого краю.

2. Процеси супроти організації і її органу.

Щодо першої справи, то на засіданню 1. цвітня Редакційна Комісія домагалася, щоби ухвалено її якусь суму грошеву на видавництва, які вона задумує видавати і друкувати, а також щоби книгарняний інтерес передано в її руки під заряд одному з її членів, який рівночасно міг би мати контролю над органом і буде сталим посередником та представником Редакційної Комісії в офісі організації. Екзекутивний Комітет на се згодився і на видавництва ухвалив виасиґнувати в формі позички суму $1000 з каси Мол. Союза на видання „Бурі" і приняв бл. п. Д. Андрейка як представника і зарядцю книгарні, якого на се місце вибрала Редакційна Комісія.

Наслідком того, та на підставі переведеного референдум в справі реформи Молодечого Союза і з огляду на поширенне діловодства принято одну помічну силу до офісу.

В короткім опісля часі менаджер „Свободи" заявив, що в друкарни „Свободи", так як тепер друкуеся в ній денник, немислимим є друкувати які небудь видавництва Редакційної Комісії задля браку машин і робітника, бл. п. Д. Адрейко будучи тоді також урядником У. Н. Комітету, предложив, що як раз У. Н. Комітет спродає свою друкарню в Ню Йорку, а позаяк носиться з гадкою для поширення книгарняного інтересу, отворити книгарню в Ню Йорку, піддав пропозицію, чи не добре було би купити сю друкарню і отворити там заразом книгарняний інтерес. Ся комбінація мала би дати спромогу Редакційній Комісії друкувати свої видавництва і поширити книгарняний інтерес, зарібки з якого можна би уживати на річ видавництва. По передуманню сеї справи бл. п. А. Савкою і бл. п. Д. Андрейком, скликано засіданне членів екзекутиви, на якім рішено по перегляненню друкарні, купити її, а за яку заплачено $3.600. Щоб бл. п. Д. Андрейко міг розпочати сей інтерес, ухвалено виплатити на його руки ще $400 до інтересу. Коли бл. п. Д. Андрейко переніс книгарню вже до Ню Йорку і обняв провід друкарні, показалося, що в книгарни теперішній „Свободи" є дуже малий засіб покупних книжок та щоби розвинути інтерес як слід, книгарня [illegible] більше свіжих книжок зі ста-

джера і бл. п. Д. Адрейка, постановлено закупити більшу скількість книжок. На закупно книжок виасиґнувала „Свобода" $700, Редакційна Комісія $300, а У. Н. Союз $1000 як зворотну позичку, решту мало сплачуватися з інтересу книгарняного.

Щодо другої справи, а се процеси супроти організації, справа представляеться як слідує: Як відомо, вибраний новий головний уряд 15. головною конвенцією перебрав до покінчення два процеси, а се: Січинський-Цеглинський і о. Залітач, а відтак надійшов ще процес п. Івана Ганяка з Пітсбурґа та процес о. Весоловського з Нюарку, Н. Дж. Процес Січинський-Цеглинський є кождому звісний, тому нема потреби повтаряти про него. Процес бл. п. о. Залітача повстав наслідком дописи поміщеної в органі свого часу на тему обходу 4-го липня в Гартфорд, Конн. Процес Івана Ганяка повстав також наслідком поміщення дописи в органі на тему місцевих відносин, і процес о. Весоловського повстав наслідком поміщення статті в органі на тлі особистої полеміки.

Як на 15. головній конвенції делеґати, так на засіданню 31. грудня 1920 присутні головні урядники висловлювали свої бажання, щоб доложено старань раз вичистити організацію від всяких процесів. Тому коли на засіданню 31. грудня 1920 обговорювано ту справу, рішено вибрати комітет поза членів екзекутиви і поручено йому, щоб пробував покінчити процес Січинського і Цеглинського. Комітет сей, який складався з членів контрольної комісії, старався перевести припоручене йому діло, але не осяг жадних успіхів. Як члени сього комітету самі заявили, на їх кілька разові листи, не одержали жадної відповіди від дотичних сторін. Відтак я дістав письмо від д. Мурашки, члена Редакційної Комісії, в якім повідомлено мене, що д. Мурашко говорив з д. Цеглинським, котрий заявив йому, що він і д. Січинський готові покінчити цілу аферу мировою дорогою. На се письмо я відповів д. Мурашкови, що і організація готова до сего як що ті панове справді хотять покінчити те все по доброму і людяному. По сім д. Мурашко будучи в офісі організації на засіданню 1. цвітня звів мене і д. Цеглинського перший раз до обговорення сеї справи. По сих переговорах наступили другі, треті і т. д., а вкінци поставлено нам услівя з якими або треба було погодитися або іти в процес. Услівя сі були виплатити кождому з них по $3500 коштів і помістити в органі відклик ними подиктований. На засіданню членів екзекутиви і контрольної комісії, яке я в тій справі скликав, по обговоренню справи з усіх боків, було рішено вповні вдоволити сих панів, виплатити їм жадані суми а також підписати ними подиктований відклик. Так отже покінчився сей процес.

Другий процес бл. п. о. Залітача. Ся справа відбулася таки в суді і судії присяжні присудили бл. п. о. Залітачеви відшкодованнє в сумі $7500.

Третий процес Івана Ганяка полагодив я в мирний спосіб поза суд, звертаючи Іванови Ганякови кошти адвокатів і його в сумі $1000.

Четвертий процес о. Весоловського полагодив я також мирною дорогою звертаючи кошти адвокатів в сумі $500.

В сей спосіб покінчилися всі процеси супроти організації. На сім місци, щоб не ширилися дальші незгідні з правдою поголоски, немовби наша організація видала на всякі процеси щось $120,000, уважаю своїм обовязком заявити, що всі процеси, на які колинебудь наражено нашу організацію, не виносили більше суми $25,000. Зрозуміло, я се подаю не як щось, чимся би чванити, а лишень, щоб положити кінець ходячим неправдивим поголоскам. В сей отже спосіб покінчено всі процеси супроти організації.

Між тим прийшло нове нещастє, іменно: хороба і смерть бувшого нашого довголітного менаджера бл. п. Андрія Савки. Бл. п. Андрій Савка, довголітний завідатель друкарні нашого органу та її щирий робітник, захорував 15. падолиста 1921 р. а помер 1. марта 1922 р. Підчас його слабости я заступав його уряд, а по його смерти, на підставі ухвали цілого головного уряду, заступаю сей уряд до нинішної 16. головної конвенції враз з асистентом п. П. Маційовським.

По сім, наслідком невиплачуючогося інтересу книгарні і друкарні в Ню Йорку, яку заложено для допомоги створення фондів для просвітних видавництв Редакційному Комітетови, книгарню звинено а друкарню продано спілці Січовий Базар в Ню Йорку за $4.900. З сеї суми $1000 передано до розпорядимости Редакційному Комітетови на видавництва, $3000 звернено У. Н. Союзови, а решта прийде або прийшло на рахунок друкарні як зворот її зачетів до сего інтересу.

Тут слід пригадати ще про одну справу, а се за посмертні части вдів і сиріт, які то части У. Н. Союз підчас війни був змушений передати під опіку так званого Alien Property Custoidan в Вашинґтоні.

Всіх посмертних запомог і сирітських частий віддано під опіку сего Alien Property Custodian під час війни суму $44,553.03:

Коли конґрес Злучених Держав постановив, щоб того рода поконфіскованi маєтки чужинців були звернені їм назад, головний уряд поробив сейчас всі кроки для відзискання тих гроший і відіслання їх дотичним спадкоемцям. Справа відзискання тих гроший протяглася у Вашинґтоні дуже довго, а дальше доходило до сего, що Alien Property Custodian не конче погоджувався віддати ті гроші організації, так що спадкоемцям в старім краю приходилося або самим впрост стягати свої гроші, або за посередництвом їх конзулятів. Головний уряд зміркувавши до чого воно іде, ужив сейчас до сеї справи політичних впливів і в той спосіб звернено на руки організації суму $29,259.90, а суму $15,293.13 таки забрали конзуляти чеський і польський на безпосереднє домаганнє самих спадкоемців у тих краях. Суму $29,259.90 вислано по части сейчас спадкоемцям до старого краю тим, котрим належалося вислати, а часть звернено назад до сирітського фонду для тих сиріт, котрі за для малолітности не були ще управнені до підняття своїх належитостий.

Поза те все головний екзекутивний комітет слідив пильно за розвоєм організації. Першим кроком до сего було креованнє дистриктів і настановленнє дистриктових інспекторів, інтензивна аґітація в органі, даванне ріжних нагород за приєднуваннє нових членів до організації, а за сим приготовано пляни і пущено в рух загальну компанію за приєднуваннєм нових членів з нагоди трийцятьлітної річниці існовання нашої організації, яка протяглася поза 1924 рік, а яка принесла надсподівано гарні результати.

Отсе бувби загальний звіт організаційного руху нашої організації на протязі чотирох літ.

Тут мушу ще подати одну сумну вістку іменно, про несподівану та наглу смерть члена Редакційного Комітету бл. п. Дмитра Андрейка, котрий помер на удар серця 4. лютого 1925 року.

Тепер приходиться мені торкнутись справ народних. Головна 15. конвенція своєю ухвалою постановила, що наша організація, а зглядно її орган, не може брати участи в народній роботі якоїсь одної партії, а натомісць має стояти на всеукраїнській платформі. Чи ся ухвала була виконувана як слід про се будуть говорити в своїх справозданнях дотичні урядники і редактори органу. Я з своєї сторони уважаю за відповідне зазначити, що наша організація, як також її орган, провадив роботу народну по змозі і по силам та придержувався напрямку ухваленого послідною конвенцією.

Поза ухвалених $5000 головною 15. конвенцією, У. Н. Союз жертвував на бонди Свободи $3000, поза се на своїх річних засіданнях жертвував $1900 для калік, інвалідів, воєнних сиріт, студентів та на Рідну Школу. Від 15. головної конвенції до року 1922, наша організація при помочі свого органу занималася грошевою збіркою на ріжні народні цілі для старого краю. В році 1922 українська іміграція, гуртуючася в ріжних запомогових та других організаціях, постановила оснувати Обєдналнє Укр. Організацій для інтензивнійшого несення грошевої помочи старому краєви та більшого сконцентровання народних сил в допомозі визвольної боротьби поневолених наших братів у старому краю. До сеї організації приступив також і наш Укр. Народ. Союз та брав і досі бере поруч з другими участь в народній та допомоговій роботі.

При сім хочу ще згадати, що в році 1922 відвідав нашу інституцію Його Ексцеленція Митрополит Андрій Шептицький як також в тім самім році наша організація мала честь витати Український Національний Хор з Великої України під проводом славнозвісного діріґента О. Кошиця. Пізнійше відвідав нашу інституцію також Його Ексцеленція Архієпископ Іван Теодорович, котрий опісля став і членом нашої організації.

Отсе бувби головнійший перегляд руху нашої організації за послідних чотири роки. Поза сим велася звичайна рутинова організаційна праця, котру кождий головний урядник виконував солідно, а теперішний стан і розвиток нашої організації є того найліпшим свідоцтвом.

Мені дуже мило ось на сім місци зложити кождому головному урядникови з осібна та всім разом, щиру подяку за їх солідну, щиру та спільну, повну гармонії і посвяти працю для розвою нашої організації та поставлення її на той уровень, на якім вона днесь стоїть.

На сім кінчиться моє справозданнє.

(Дальше буде).

ПОЗІР! ПОЗІР!

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенням, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово числити 2 цт. коли таке оголошення має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адміністрації „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагали сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

ПРИВІТНІ ТЕЛЕГРАМИ І ЛИСТИ НА 16. КОНВЕНЦІЮ У. Н. С.

(Докінчення).

Seymour, Conn., Apr. 7, 1925.

Ukrainian Convention,
Seneca Hotel, Rochester, N. Y.

Wpered dity Zalizniaka i Gonty. Radit nad dobrom Ukr. Sojuza na slawu Sobornoi Ukrainy.

Semen Witljak.

Jersey City, N. J., Apr. 6, 1925.

Convention of Ukrainian Nat'l Ass'n,
Seneca Hotel, Rochester, N. Y.

Greetings to Delegates of Sixteenth Convention. May Convention culminate with overwhelming success and bring the Organization and Ukrainian people the esteem which they merit.

Maria Kirczow, Jersey City.

Rhone, Pa., Apr. 8, 1925.

Світла Конвенціє, Впов. Панове Делегати і Делегатки!

Желаю Вам доброго успіху і щирої праці для добра У. Н. Союза. Працюйте так, аби наша Організація зросла тілько вдвоє, як в члени так і в маєтку, і щоби Ваші члени, коли вернете додому, привитали Вас щирим серцем. Щоби тота 16-та Конвенція увінчалася добрим успіхом для У. Н. Союза.

Василь Федак,
секр. від. 29 в Рон, Па.

Gary, Indiana, Apr. 6, 1925.

На днях відбуваючася Головна Конвенція Українського Народ. Союза:

Засилаю Делегатам як найщирійший привіт, і бажаю як найкращих успіхів в спільній енергічній праці для добра всіх членів і для як найбільшого розвитку Українського Народного Союза в Америці.

Дай Боже, шоб конвенція відбулась з як найбільшим вдоволеннєм всіх Делегатів і як найбільшим вдоволеннєм всіх членів, Українського Народного Союза в Америці.

Еще раз: Витаю!, бо лише в лучности сила, а в любови благодать.

Семен Фірич, чл. від. 100 в Гери.

Cleveland, O., Apr. 6, 1925

To the Convention of the Ukrainian Nat'l Ass'n,
Seneca Hotel, Rochester, N. Y.

Serdecznyj prywit Delegatam 16-toi Konvencyi Ukr. Nar. Sojuza i jak najkraszczych uspichiw w naradach peresylaje

Semen Postoliuk, sekretar
Tow. Sokil, wid. 336

Wayne Junction, Pa., Apr. 7, 1925

Convention of U. N. A.
Seneca Hotel, Rochester, N. Y.

Serdeczne pozdorowlenie Holownym Uriadnykam i Delegatam, a zarazom zyczu dobrych uspichiw w naradach na dobro U. N. Sojuza.

N. Rosolowich, b. h. kontrolor.

Scranton, Pa., Apr. 7, 1925.

Convention Hall, Seneca Hotel,
Rochester, N. Y.

Поважаним Делегатам і Делегаткам на Шіснайцятій Головній Конвенції У. Н. Союза в Рочестер, Н. Й., засилаю сердечний привіт у Ваших нарадах.

Ви зібрались разом, щоби спільно в мирний спосіб зміцнити У. Н. Союз в одну могучу сильну організацію усього українського робітництва в Америці. Най живе У. Н. Союз!

З повариським привітом

Павло Черняк,
член 280 від. У. Н. С.

Всесвітла Конвенція У. Н. Союза.

Желаю, щоби та Конвенція відбулась як найщасливійше для добра та успіху членам Українського Народного Союза та всему українському загалови як тут в Америці так і в старім краю.

Іван Сквір, доктор прав,
член від. 186 в McAdoo, Pa.

Шановним Делегатам, зібраним на 16. Конвенції У. Н. Союза, засилаю щирий привіт! Радьте Борці над добром Укр. Нар. Союза! Радьте над українським поневоленим народом. Хай жие У. Н. Союз! Хай жие Соборна Україна!

Василь Захірчук,
секретар від. 280 У. Н. Союза
в Скрентон, Па.

Buffalo, N. Y.

Засилаю щирий привіт XVI. Головній Конвенції. Желаю великого успіху всім Делегатам; Радьте на добро Українського Народного Союза і на добро членів сеї організації. Проч з ворогами! Хай живе згода і любов між українськими робітниками на вільній землі Вашінгтона.

Андрій Греж, чл. від. 127 У. Н. С.

Засилаю привіт 16-тій Головній Конвенції. Жилаю всім Делегатам і Делегаткам великого добра і успіху для У. Н. С. Радьте над добром українського народу. Хай живе У. Н. С.! Хай живе Український Народ на вільній земли Вашінгтона! Хай живе 40-міліоновий Український Народ за океаном!

Никола Головатий,
чл. від. 1[illegible]

Витайте Панове Делегати й Пані Делегатки 16. Головної Конвенції У. Н. С.! Радьте над добром У. Н. С. й взагалі над добром Українського Народу! Будьте камінярами нашої твердині, й уважайте, щоб не повторилась Буфальська конвенція.

Бажаю як найкращих успіхів в добрих намірах. Нехай живе У. Н. С.! Желаю 100.000 членів на 17-ту Конвенцію.

Іван Масляк,
чл. 116 від. Тов. Вільних Козаків
в Трентон, Н. Дж.

З нагоди, що відбувається 16. Конвенція У. Н. С., маю щире бажаніе заслати щирий привіт всім присутним Делегатам. Бажаю як найкрасшого успіху Конвенції у робленню доброго діла українському народови.

Пов. добродії Делегати, не забудьте спімнути все Українську Академію Наук у Києві і про невидану літературу Ів. Франка.

Остаєсь з поважанням, член 75 від. У. Н. С. в Дітройт, Миш.

Михайло Присташ.

West Pulman, Ill., Apr. 5, 1925.

Честь і слава Головним Урядникам і поважаним Делегатам зібраним на XVI. Головній Конвенції.

Українські жінки зеднайте під прапор У. Н. С. і радьте в хосен нашої любої запомогової організації.

Юлія Менцінська,
членкиня У. Н. С.

West Pulman, Ill., Apr. 5, 1925.

Вотум довіря головним урядникам У. Н. С. складаю, і многая літ організації У. Н. С. желаю на XVI-ій головній ковенції.

Привіт шлю поважаним добродіям делегатам враз з желаннями щастя при нарадах над розвоєм так хосенної Організації.

Теодозий Менцінський,
член У. Н. С.

До Світлої Конвенції У. Н. Союза.
С. І. Х.

Щирий привіт і зичливі желання засилаю Поважаним Делегатам і Делегаткам на XVI. Ссвітлу Конвенцію в Рочестер, Н. Й. Ви поважані Делегати і Делегатки мудро думали і радили здорово за нашу дорогу Організацію У. Н. Союз. Щоби поважані Делегати і Делегатки на тій Головній Конвенції були горді і задоволені зі своєї дорогої твердині, У. Н. Союза. У. Н. Союз днесь чваниться своєю роботою, своїм маєтком, котрий піднісся до суми одного міліона двіста девять тисяч долярів за умілою працею Головних Урядників У. Н. Союза. Честь Вам за те уімле поступованне, що Ви потрафили так піднести високо нашу дорогу Організацію У. Н. С.

Велика заслуга само для Головних Урядників, що потрафили зорганізувати так сильну Армію до своєї найдорозшої Організації У. Н. С.

Днесь У. Н. С. найстарша українська інституція в Злучених Державах за стараннем добрих членів і її урядників.

Вороги У. Н. Союза давно хотіли розбити Твердиню, котру будував Український Нарід, але завелися. Найшлися добрі піонірі, котрі не дали розбити і виступили зі своїм війском, т. зн. членами У. Н. Союза, і зачали боротись до загину. Хатяй стратив наш старий Батько У. Н. С. кілька тисяч людий, але однак за добрими Гетьманами потрафив назад зорганізувати до своєї Армії У. Н .Союза, котрий днесь уже числить туй-туй 30 тисяч здорового війска.

Желаю У. Н. Союзови як найкрасших успіхів на будуче!

Желаю таксамо пов. Делегатам і Делегаткам доброї волі і розумного думання над своєю дорогою Організацією У. Н. С., щоби мали довіря до старого Уряду У. Н. С. на будуче, бо вони на се заслугують! Желаю таксамо Головним Урядникам добрих успіхів і любови до своєї Організації, і щоби поважані Делегати і Делегатки на далі вибрали старий Уряд до роботи, бо нам людий як раз у тих часах потреба. Най живе наш У. Н. Союз і Його Члени! Най живе Український Народ! Най живе наша Велика Соборна Україна!

Желаю пов. Делегатам і Делегаткам щасливої дороги повернути до дому здоровими і веселими.

Яків Красновський, чл. У. Н. С.
Elizabeth, N. J.

Бейон, Н. Дж., 6. квітня 1925.

До Шіснайцятої Головної Конвенції Укр. Нар. Союза у Рочестер, Н. Й.

Світла Конвенціє!

Засилаємо грімкий привіт і гаразд! Витай нам Шіснайцята Головна Конвенціє У. Н. Союза! Витайте В-пов. Делегатки-Українки і Делегати-Українці! Витайте і Ви всі Головні Урядники У. Н. Союза! Всі разом до праці, най пропадуть незгода і роздор, а Ваші наради най будуть уліпшеннєм всіх попередних нарад У. Н. Союаз і най Ваш труд увінчається як найліпшим успіхом. Радьте над добром У. Н. Союза і в користь його членів. Вас вибрано і Вам припоручено зділати У. Н. Союз такою сильною організацією, щоби вона видержала наступ всіх сил ворожих українському трудовому народови. Пошануйте память і тих Українок і Українців, котрі положили свої голови [illegible] Україні і на Закордонній Україні за свободу [illegible] трудового [illegible] дайте руку тим, що дальше стоять в боротьбі за свободу українських селянських мас. Не відмовте помочі матеріяльної і моральної нашим Браттям, що терплять тяжку ляцьку неволю. Хай живе Шіснайцята Головна Конвенція У. Н. Союза! Хай живе У. Н. Союз! Хай живе членство У. Н. Союза! Хай жеве трудовий селянин України! Хай живе одна нероздільна Україна без ляха і москаля, бо тоді буде в своїй хаті правда і сила!

Желаю доброго успіху і розвитку нашій организації і здоровлю Урядників і Делегатів Шіснайцятої Конвенції.

Андрій Басараб,
член 213 відділу в Бийон.

Честь і слава Делегатам і Делегаткам 16-ої Головної Конвенції У. Н. С. Будуйте а не руйнуйте нашу організацію, на славу і потіху цілому українському народови. Проч з роздорами! Проч з назадницькою демагогією.

До поступу, до просвіти, до згоди і єдности на славу нашій організації, на славу українському народови.

Хай жие У. Н. Союз! Хай жие робітничо-селянська Україна без хлопа і пана! Гаразд!

Антонія Цебак,
членниця від. 100, в Гери, Інд.

ПОСВІДКА.

Рідна Школа, секція Українського Педагогічного Товариства у Львові, присилає нам з прошеннем о поміщенне отсю оповістку:

На „Рідну Школу" прислав до Головної Управи Укр. Пед. Тов-а у Львові Український Запомоговий Комітет у Вунсакет, Р. Ай., слідуючі жертви: 7 марта, 1924, 25 дол. Головній Управі, а 25 дол. на школи в тернопільському окрузі; 15. грудня, 1924, 50 долярів, а 2. лютого, 1925, 25 долярів. — Разом на українські приватні школи в Старому Краю 125 долярів за час від 1. січня 1924 донині. За сі жертви складае Хвальному Українському Комітетові і Всім Шановним Жертводавцям щиру подяку.

Головна Управа Українського Педагогічного Товариства.

НОВА ПОЧТОВА ТАРИФА В АМЕРИЦІ.

Остання сесія американського Конгресу прийняла законопроект про збільшення платні почтовим службовикам, і одночасно, для покриття коштів, постановила підвисшити почтові оплати. Нова почтова тарифа входить в силу від 15-го квітня. Після того дня всі почтові посилки, оплачені так, як доси бувало, будуть завертати назад або почта буде від адресата брати доплату. Всі зміни в почтовій тарифі відносять лише до внутрішньої кореспонденції і посилок. Оплати на заграничну кореспонденцію установлені міжнародними почтовими доглядами і лишаються без ніяких змін.

Оплата листів і відкриток (карток). Оплата за закриті листи буде так, як доси, два центи, а за видані почтою звичайні відкриті листки (почтові картки) — один цент. Але на всі прочі відкритки (ілюстровані, артистичні, з привітом і т. и.) треба від 15 квітня наклеювати марки по два центи замість як доси, одно-центові.

Тарифа на періодичні видання (газети) збільшена доволі значно так особливо гостро відчують її видавці газет і журналів. Пачка газе, яку доси можна було післати з Ню Йорку до Сан Франціско за 3 центи, після 15 цвітня вимагають оплати 14 центів. Окремі люде, (не видавці) при пересилці газет платили доси по одному центови за кожних 4 унції, тепер мусять платити по два центи за кождих дві унції. Коли пачка газет важить більше, як пів фунта, то її муситься посилати по тарифі почтових посилок („парсел-пост"), не по газетній тарифі, як доси.

Пересилка друкованого матеріялу (принтед леттер), книжки, друки, циркулярі і т. и.) коштувала доси по одному центови за дві унції, тепер підвищено ту оплату до півтора цента; для того будуть видані окремі марки по півтора цента. Тільки для книжок і катальогів, що важать менше, як пів фунта, лишилася стара тарифа — по одному центови за кожних дві унції. Доси пачки печатного матеріялу могли важити до чотирох фунтів; тепер все, що тяжче, як пів фунта, бусить іти по тарифі „парсел пост".

Оплата почтових посилок („парселпост") лишилася без зміни, тільки за кождий пакет, все одно, скільки важить, доплачується ще два центи більше.

Новий почтовий закон вимагає, щоб пакети обовязково віддаватися почті. Скидати їх в почтові скринки, як доси, не можна.

Оплата за почтові переводи (пересилку грошей) від 15-го квітня підвищені: за пересилку суми до $2.50 платиться 5 центів, до 5.00 долярів — 7 центів, до 10.00 долярів 10 центів, до 20.00 долярів — 12 центів, до $60.00 — 18 центів, до 80.00 долярів — 20 центів, до $100.00 — 22 центи.

Реєстровані листи („реджистеред") коштували доси окрім звичайної дво-центової марки ще 10 центів. Тепер треба доплачувати 15 центів. Посилок (пакетів) реєструвати не можна, тільки треба їх забезпечувати (асекурувати), що коштує, залежно від вартости посилки 5 до 25 центів.

Тарифа на заграничну почту не змінилася. Оплата почтової кореспонденції в Канаду, европейські та всі прочі країни лишилася така, як доси. Через те вона в деяких випадках є тепер менша, ніж в самих Сполучених Державах. Наприклад, посилаючи ілюстровану відкритку в Канаду, досить налїпити одноцентову марку, але коли адресат живе в Сполучених Державах, вимагається двоцентова марка. За реєстровання листа в Европу або в Канаду доплачується далі 10 центів, тодіт як в самій Америці воно коштує 15 центів. Пачку газет в півтора фунта ваги можна вислати в Европу або вКанаду за 12 центів, тоді як в межах Сполучених Держав така сама посилка коштує 26 центів.

ЯК МУРИНИ ХОТІЛИ РЯТУВАТИСЬ ІЗ ФРАНЦУСЬКОГО ВІЙСЬКА.

Сільське населення в околицях Базилеї (Швайцарія пережила хвилі жаху. На дорозі, що йде до Франції зявився невеличкий гурток муринів у військових одностроях. Переляканi селяне заалярмували поліцію кількох сіл. Неустрашима поліція езотичних „напасників," ледви живих із голоду й виснаження. Провідник — коли йому заявили, що його люде арештовані, відповів:

— Ми тому дуже раді. Нарешті бодай відпічнемо.

Людей тих, числом девять, що належать до мароканської армії, перемерли в французьких касарнях, тому рішили пуститися на південь, сподіючись так дійти до сонішної й гарячої Африки. Швайцарці дали їсти збігцям а потім відпровадили їх до границі і віддали французькій жандармерії.

РОЗВІД НА МОЛЮКСЬКИХ ОСТРОВАХ.

то дуже щось звичайного. Коли виявиться, що нема згоди в подружі, а годі розійтись, хоч які вже сварки між чоловіком і жінкою, то беруться за иний спосіб. І чоловік і жінка беруть великий ніж, якого вживається в джунглях, і давай підрізувати, самособою при дальшій сварці, оснави, основи дому. Коли вже зовнішні стіни добре підрізані (а доми будовані легко, тому це не велика штука), кожде бере свої річи і забирається до своєю або приятелів. І то цілий розвід. Та буває й таке, що вже після кількох днів обоє забираються будувати звалений дім, що самособою рівняється згоді. Колиж не має охоти до цього, то звалений дім сповняє розводу.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ у важній справі свого сина Онуфрія Лозінського з Бишдільної, пов. Лесанів; я віділджаю до краю і хочу бачитися з ним. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситися до TEKLA CIEPLA, 165 Fourth St., Passaic, N. J. 92-93

АЛЕКСАНДРА ХАХУЛА з перемишлянського повіту, приїхала перед двома місяцями на острів Кубу, де опинилася в крайній біді і нужді, пошукує своєї товаришки Матільди Шідлик, котра виїхали до Америки в 1922 р. і перебувала початково в Дітройт. Хто би про ню знав, або вона сама прошу зголоситися на адресу: Sa. ALEXANDRA CHACHULA, 36—14 Calle Paula, Habana, Cuba. 92-94

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ інтерес дуже добрий між Українцями і Угорщанами, продається по причині слабости. Голоситися під ч. 153 AVE. F, BAYONNE, N. J. 92-5